

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219200890
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočíčková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6219200890.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Janky Boroškovej, vo veci starostlivosti o maloletú G. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky B. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. G. Q., Z. C., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Victoria, s. r. o., Stránska 7, Banská Bystrica a otca O. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. L. XX, G., o návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletou, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/48/2019 - 229 zo dňa 20. 11. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/48/2019 - 229 zo dňa 20. 11. 2019 **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh matky na zmenu úpravy styku s maloletou zamietol (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

1.1 V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Veľký Krtíš dňa 08. 05. 2019 domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/130/2016-178 v časti úpravy styku otca s maloletou tak, že pri nezmenenom rozsahu bude styk prebiehať za prítomnosti matky. Návrh odôvodnila tým, že maloletá trpí psychickými poruchami v dôsledku čoho navštevuje detskú psychiatričku MUDr. Boldižárovú. Z tohto dôvodu musela od 01. 01. 2018 prerušiť dochádzku do škôlky z obavy, že po ňu príde „ujo tato“. Otec o maloletú neprejavuje skutočný záujem, nakoľko v období od 03. 07. 2016 do 17. 12. 2016, od 16. 09. 2017 do 17. 12. 2018 a od 07. 07. 2018 do 24. 11. 2018 vôbec neprejavil záujem o stretnutia s maloletou, čo výraznou mierou prispelo k tomu, že maloletá otca nepovažuje za blízku osobu, v ktorej prítomnosti by sa cítila bezpečne. Maloletá je na matku silne citovo naviazaná a nie je pripravená tráviť čas výlučne v prítomnosti otca s tým, že jej stav sa krátkodobo zhorší po návšteve otca, čo sa prejavuje bolesťami brucha a zvýšenou teplotou.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej poukázal na ustanovenie § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) a uviedol, že v čase posledného rozhodovania súd konštatoval, že maloletá má k otcovi vybudovaný pozitívny vzťah s tým, že je v jej najlepšom záujme, aby sa stretávala s otcom bez prítomnosti matky, nakoľko práve súčasná prítomnosť oboch rodičov, v rámci ktorej vystupuje do popredia ich vzájomný konfliktný vzťah, nie je vhodná pre maloletú. Preto súd prvej inštancie skúmal, či od posledného rozhodnutia vo veci došlo k relevantnej zmene týchto pomerov, teda k zhoršeniu vzťahov medzi otcom a maloletou do takej miery, aby to

odôvodňovalo obmedzenie styku otca s maloletou v tej podobe, že by pri tomto styku mala byť prítomná aj matka.

1.3 Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z výsluchu matky a otca, ako aj z poznámok matky zhodne vyplynulo, že od poslednej úpravy styku k riadnej realizácii styku v takej forme, že by si otec maloletú so sebou z bytu matky zobral v určenom rozsahu ani raz nedošlo. Za toto obdobie videl otec maloletú iba 1-krát, ako to vyplynulo z jeho výsluchu aj to len pár minút, pričom tento styk bol prerušený privolaním polície a odchodom matky s maloletou na pohotovosť. Súd prvej inštancie konštatoval, že pre takmer nulový kontakt otca s maloletou nemohla maloletá nadobudnúť strach z otca z dôvodu správania otca, ktoré by bezprostredne zažila. V tomto smere nemožno podľa súdu prvej inštancie skonštatovať, že by otec zmenil svoje správanie do takej miery, že jeho stretávanie s maloletou by už nebolo v jej záujme, resp. že by z jeho strany došlo k nejakému nevhodnému správaniu voči maloletej, alebo k inému zneužívaniu jeho rodičovských práv a povinností. Správanie otca voči maloletej preto nemôže byť podľa súdu prvej inštancie dôvodom, pre ktorý by sa mal zmeniť jeho styk s maloletou. Z výsluchu matky a otca zhodne podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že boli obdobia, kedy sa otec aj niekoľko mesiacov o maloletú nezaujímal, avšak toto otec odôvodnil vo svojom výsluchu tým, že od septembra 2017 do marca 2018 sa styku nemohol domáhať, nakoľko prišiel v tom čase o prácu. Následne sa otec styku domáhal s tým, že po viacerých zmarených pokusoch realizácie styku podal návrh na výkon rozhodnutia, ktorý Okresný súd Veľký Krtíš vedie pod sp. zn. 10Em/1/2018, pričom otec čakal, že zakročí súd, a preto sa ani od augusta do konca novembra 2018 styku nedomáhal. Keď však zistil, že súd vo veci nekoná, opätovne sa začal styku domáhať. Za obdobie vyše dvoch rokov sa tak otec sám styku nedomáhal približne 9 mesiacov, čo odôvodnil najprv riešením otázky zamestnania otca a následne čakaním na aktivitu súdu s tým, že minimálne za obdobie posledného roka sa styku s maloletou súvisle riadne domáhal. Taktiež aktivity otca, a to podanie návrhu na výkon rozhodnutia a jeho aktivita v tomto konaní, ako aj to, že výkonu rozhodnutia o styku sa domáhal aj v priebehu konania vedeného pod sp. zn. 7P/130/2016 na základe vydaného neodkladného opatrenia svedčí podľa súdu prvej inštancie tomu, že otec má skutočný záujem styk s maloletou realizovať. Preto súd prvej inštancie konštatoval, že otec nie je tou príčinou, pre ktorú k riadnemu styku s maloletou od posledného rozhodnutia súdu nedochádzalo a ani svojim správaním od posledného rozhodnutia súdu nedal dôvod na zmenu úpravy jeho styku s maloletou. V tomto smere teda podľa súdu prvej inštancie nedošlo k relevantnej zmene pomerov. Rovnako súd prvej inštancie poukázal na to, že podľa správy opatrovníka zo dňa 19. 04. 2018 v konaní sp. zn. 12Em/1/2017 styk otca s maloletou prebehol riadne aj dňa 17. 06. 2017, počas ktorého bola maloletá s otcom prakticky sama, tešila sa na neho, objala ho, nejavila sa, že otca nepozná alebo sa ho bojí a bola celý čas spokojná a otec sa jej venoval.

1.4 Z výsluchu matky ako aj z jej poznámok ďalej podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že zakaždým keď sa má realizovať styk je maloletá chorá. Podľa rozsudku má styk prebiehať každý druhý týždeň, pričom za obdobie od právoplatnosti rozsudku uplynuli viac ako dva roky, to znamená, že styk mal byť takto realizovaný viac ako 52-krát. Zo správy od obvodnej lekárky maloletej MUDr. Krnáčovej podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že v roku 2018 predpísala maloletej liečbu antibiotikami 5-krát, v roku 2019 ani raz. Obdobné údaje vyplývajú aj zo správy o výbere liekov na zápalové a iné ochorenia, podľa ktorej bola na liečbu maloletej za obdobie od augusta 2017 vybratá takáto liečba 11-krát. Pokiaľ maloletá trpí v čase realizácie styku zápalovým ochorením bolo podľa súdu prvej inštancie samozrejmé, že nie je v jej najlepšom záujme, aby sa styk realizoval takým spôsobom, že opustí domácnosť matky a odíde s otcom. Z vykonaného dokazovania však podľa súdu prvej inštancie nevyplývalo, že by maloletá trpela takýmto ochoreniami každú nepárnu sobotu, kedy mal byť realizovaný styk, ale len ojedinele. Z výsluchu otca taktiež podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že jedenkrát styk nebol realizovaný z dôvodu, že maloletá bola na rodinnej oslave, o čom otca matka neinformovala, ani neuviedla kde si môže prísť maloletú vyzdvihnúť, pričom túto skutočnosť preukazuje aj sms komunikácia medzi otcom a matkou zo dňa 16. 06. 2018. Pokiaľ má matka nariadenú povinnosť maloletú na styk riadne pripraviť a odovzdať otcovi, nemôže podľa súdu prvej inštancie v tomto čase poslať maloletú na rodinnú oslavu, ale má si zariadiť svoje záležitosti tak, aby styk mohol byť zrealizovaný. Súd prvej inštancie taktiež poukázal na správu kolízneho opatrovníka v konaní sp. zn. 10Em/1/2018 zo dňa 14. 02. 2019, z ktorej vyplýva, že matka styk otca s maloletou marí, nakoľko kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že dňa 05. 01. 2019 sa zdržiavala doma s tým, že otec sa nedostavil a až po konfrontácii od kolízneho opatrovníka, že otec sa dostavil aj s kolíznym opatrovníkom matka uviedla, že bola s maloletou dňa 03. 01. 2019 na očkovaní v dôsledku čoho mala maloletá horúčky a matka s ňou bola u svojich rodičov. Takéto konanie matky súd prvej inštancie nepovažoval za ospravedliteľné dôvody na nerealizáciu styku. Jej

tvrdeniam neuveril ani Okresný súd Veľký Krtíš v konaní o výkone rozhodnutia, kde jej opakovane pre nerešpektovanie rozhodnutia súdu o styku uložil poriadkové pokuty uznesením č. k. 10Em/1/2018-105 v spojení s uznesením č. k. 10Em/1/2018-146 a uznesením č. k. 10Em/1/2018-202.

1.5 Matka taktiež ako dôvod na zmenu úpravy styku uvádzala to, že maloletá má zhoršený psychický stav v dôsledku ktorého má strach z otca. Súd prvej inštancie nepoprel diagnózu maloletej - úzkostná porucha v detstve konštatovanú MUDr. Boldižárovou. Na túto skutočnosť bolo ale podľa súdu prvej inštancie potrebné prihliadnuť len v tom rozsahu, či a do akej miery táto diagnóza maloletej bráni v styku s otcom bez prítomnosti matky. Zo správ MUDr. Boldižárovej podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že strach maloletej z otca uvádzala zakaždým len matka s tým, že maloletá túto skutočnosť uviedla len 1-krát. Toto potvrdila aj MUDr. Boldižárová vo svojej správe zo dňa 22. 08. 2019, v ktorej uviedla, že maloletá sa bojí svojho otca podľa údajov matky s tým, že maloletá udala strach z otca iba občas. Taktiež v tejto správe MUDr. Boldižárová uviedla, že maloletá nemá strach z kontaktu s inými cudzími ľuďmi. Pokiaľ teda maloletá mala v čase pôvodného rozhodnutia súdu pozitívny vzťah s otcom a od tohto rozhodnutia sa s ním riadne nestretla, pričom podľa vyjadrenia psychiatricky nemá maloletá strach z cudzích ľudí, nie je podľa súdu prvej inštancie možné, aby maloletá nadobudla strach z otca v dôsledku jeho správania. Zo správ MUDr. Boldižárovej ďalej podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že maloletá má užívať 3 psychofarmaká Atarax, Promethazin a Anafranil s tým, že túto liečbu podľa psychiatricky matka nevybrala, ale dala ju predpísať až následne dňa 27. 09. 2019 u MUDr. Krnáčovej. Tieto údaje potvrdzuje podľa súdu prvej inštancie aj správa zo zdravotnej poisťovne Dôvera, podľa ktorej za obdobie posledných dvoch rokov vybrala matka psychofarmaká spolu len 4-krát. Tieto skutočnosti potvrdila sama matka s odôvodnením, že psychofarmaká nevybrala, nakoľko ich dostávala bez predpisu od svojej známej, ktorá vlastní lekáreň. Súd prvej inštancie však tomuto tvrdeniu neuveril, nakoľko matka odmietla uviesť meno tejto známej a zároveň súd prvej inštancie nepovažoval za pravdepodobné, že pokiaľ by matka mala predpis na uvedené lieky, nešla by ho vyberať do lekárne, ale namiesto toho by tieto lieky vybrala bez predpisu od známej. Vydávanie liekov na predpis bez predpisu je porušením zákona, a preto nie je podľa súdu prvej inštancie pravdepodobné, aby lekárnik matke takéto lieky vydal. Taktiež súd prvej inštancie poukázal na to, že podľa správ MUDr. Boldižárovej sa stav maloletej zlepšil, nakoľko je bez prejavov nekľudu, jej správanie je konformné a fobická úzkostná symptomatológia ustupuje. Taktiež sa podľa výsluchu matky maloletá už spontánne nepomocuje, ako tomu bolo v minulosti. Z uvedeného vyplynul pre súd prvej inštancie záver, že zdravotný stav maloletej nebráni v jej styku s otcom bez prítomnosti matky. Z vykonaného dokazovania sa súdu prvej inštancie javil záver, že matka používa psychiatrickú liečbu maloletej len ako argument v súdnom konaní, keďže maloletej predpísanú liečbu riadne nepodávala.

1.6 Súd prvej inštancie ďalej poukázal na skutočnosť, že pokiaľ ide o samotný dôvod strachu maloletej z otca, tento mal byť spôsobený tým, že otec mal prísť za maloletou do škôlky a následne sa maloletá mala obávať do tejto škôlky chodiť. Matka však vo svojej výpovedi sama uviedla, že otec prišiel maloletú do škôlky len navštíviť, to znamená, že neprišiel ju odtiaľ zobrať mimo dohodnutého času styku. Preto aj prerušenie dochádzky maloletej do škôlky zo strany matky sa javí ako prehnaná reakcia. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že takéto konanie otca nepovažuje za nevhodné ani v rozpore so záujmom maloletej, nakoľko v tomto prípade otec s maloletou nemal styk po určité dlhšie obdobie a týmto spôsobom chcel maloletú len navštíviť.

1.7 Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie uviedol, že otec svojim konaním nespôsobil to, že by zhoršil jeho vzťah s maloletou. Práve naopak, súd prvej inštancie mal za to, že k určitému zhoršeniu tohto vzťahu mohlo prirodzene dôjsť tým, že styk neprebíhal podľa rozsudku, avšak vzhľadom na vyššie uvedené dôvody mal súd prvej inštancie za to, že realizáciu styku marila matka. Preto otec nedal svojim správaním dôvod na zmenu rozhodnutia súdu o úprave styku s maloletou v rozsahu navrhovanom matkou.

1.8 Napriek vyššie uvedenému súd prvej inštancie bral do úvahy, že pri rozhodovaní je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Hoci súd prvej inštancie uzavrel, že zhoršenie vzťahu medzi otcom a maloletou nezapríčinil otec, ale matka marením styku, súd prvej inštancie mal za to, že by vzhľadom na uprednostnenie záujmu maloletej pred záujmami rodičov považoval za potrebné zmeniť úpravu styku, pokiaľ by skutočne maloletá subjektívne pociťovala taký strach z otca, že by s ním nemohla byť bez prítomnosti matky. Za týmto účelom vykonal súd prvej inštancie výsluch maloletej, v rámci ktorého zisťoval jej názor na prejednávanú vec. Pri výsluchu maloletá od začiatku uvádzala, že sa otca bojí

s tým, že uviedla nejaké udalosti, ktoré sa mali odohrať, najmä opakovala, že ju otec bil bábikou. Z následných odpovedí maloletej však vyplynulo, že toto sa malo odohrať, keď maloletá mala 1 rok, k čomu súd prvej inštancie podotkol, že má pochybnosti o tom, či si maloletá z tohto veku môže niečo pamätať. Táto skutočnosť vyplynula aj z výsluchu maloletej, ktorá na ďalšie otázky sudcu uviedla, že si presne nepamätá ako ju mal otec udrieť, kam ju udrel a následne uviedla, že všetky tieto informácie vie len z rozhovorov so svojou matkou. Následne na viaceré otázky maloletá odpovedala, že s otcom by išla aj samostatne na „výlet“, ak by ju matka pustila. Z tohto zisťovania názoru maloletej mal súd prvej inštancie dostatočne preukázané, že maloletá nepociťuje vnútorne subjektívne taký silný strach z otca, že by jej ponechanie v jeho starostlivosti na čas realizácie styku mohlo nejakým spôsobom ublížiť. Podľa súdu prvej inštancie je prirodzené (nakoľko sa maloletá po značne dlhú dobu s otcom nestretla), že môže pociťovať nejakú nervozitu, prípadne iné prejavy. Avšak toto podľa súdu prvej inštancie nedosahuje takú intenzitu, aby bol styk otca s maloletou zužovaný v tom zmysle, že môže prebiehať len v prítomnosti matky maloletej. Stretávanie maloletej s otcom je podľa súdu prvej inštancie v jej najlepšom záujme. Maloletá tiež vo svojom výsluchu uviedla, že občas máva bolesti brucha, keď má dôjsť k realizácii styku s otcom, avšak ich podľa súdu prvej inštancie subjektívne nepociťovala v takom rozsahu, že by nemohla odísť na realizáciu styku.

1.9 Matka navrhla vykonať aj znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej psychiatrie, avšak súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal, čo odôvodnil tým, že z ostatných vykonaných dôkazov mal zistený dostatočný skutkový podklad na rozhodnutie vo veci a o strachu maloletej z otca si vytvoril dostatočný záver vykonanými dôkazmi vrátane výsluchu samotnej maloletej, pričom tento strach nedosahoval takú intenzitu, aby odôvodňoval zmenu úpravy styku otca s maloletou v matkou navrhovanom rozsahu, t. j. za prítomnosti matky. V uvedenej súvislosti súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie pre dieťa vo veku maloletej nie je prijemné absolvovať, preto pri dostatku iných dôkazov na vytvorenie relevantného záveru dokazovanie znaleckým posudkom nevykonal. Pokiaľ matka maloletej napadla spôsob, akým súd prvej inštancie viedol výsluch maloletej z toho dôvodu, že jej boli kladené dlhé otázky formou súvetí, nebol jej poskytnutý dostatočný časový priestor na ich zodpovedanie a bola na odpovede navádzaná. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že výsluch s maloletou viedol primerane jej veku. Z tohto dôvodu nebolo podľa súdu prvej inštancie možné vykonať výsluch štandardnou formou otázok a odpovedí ako pri dospelšej osobe. Maloletá bola pri otázkach na otca trochu nervózna a plachá a na otázky neodpovedala zakaždým súvisle a vyčerpávajúco. Súd prvej inštancie však maloletú žiadnou otázkou nenaviedol na to, aby uviedla, že by styk s otcom realizovala, ak by jej to dovolila matka, ale túto skutočnosť uviedla maloletá sama spontánne na opakované otázky súdu, či by išla na výlet so svojim otcom. Namietaná pasáž z výsluchu citovaná matkou nastala podľa súdu prvej inštancie až po tom, ako maloletá túto skutočnosť prvýkrát sama súdu uviedla. V tejto časti súd prvej inštancie už len zopakoval to, čo maloletá prvýkrát uviedla sama, preto súd prvej inštancie nemal za to, že by maloletú na takúto odpoveď naviedol.

1.10 Záverom súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v predmetnej veci boli v podstate k dispozícii dve varianty rozhodnutia a to: buď zamietnuť návrh matky a ponechať styk v pôvodnej verzii bez prítomnosti matky, alebo návrhu matky vyhovieť a zmeniť úpravu styku tak, že pri nezmenenom časovom rozsahu bude matka pri styku vždy prítomná. Súd prvej inštancie uviedol, že tak, ako v konaní sp. zn. 7P/130/2016 aj v predmetnom konaní vyplynulo, že vzájomný vzťah rodičov je negatívny, pričom ich súčasná prítomnosť pri maloletej vyvoláva konflikty a je v rozpore s jej najlepším záujmom. Narušený vzťah medzi rodičmi vyplýva z predloženej sms komunikácie, aj z predložených CD záznamov, z ktorých podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že rodičia nevedia spolu normálne komunikovať, komunikujú navzájom uštipačne, matka namiesto toho, aby otcovi maloletú odovzdala sa ho len ironicky opýta, či nevie koľko je hodín namiesto toho, aby bola tolerantná k tomu, že otec prišiel na realizáciu styku o pár minút skôr. Taktiež nie je podľa súdu prvej inštancie vhodné pokiaľ otec pri neúspešnej realizácii styku buď volá políciu alebo ide udať matku na políciu, nakoľko je síce pochopiteľné, že otec je frustrovaný z toho, že styk riadne neprebieha, avšak takéto jeho konanie len prehľbuje rozpory medzi rodičmi, čo je v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Konfliktná komunikácia medzi rodičmi vyplýva podľa súdu prvej inštancie aj zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 19. 04. 2018 v konaní sp. zn. 12Em/1/2017, z ktorej vyplýva, že počas celého styku komunikácia medzi rodičmi viazla, komunikovali formou slovných narážok, výčítiek a útokov a informácie o maloletej si nedokázali odkomunikovať v pokojnom tóne. Zákon v rodinných veciach kladie do popredia záujem maloletého dieťaťa, preto by tento záujem mali klásť do popredia aj rodičia maloletého dieťaťa, ktorí však tak nerobia, pretože dôsledkom ich vzájomných konfliktov je podľa súdu prvej inštancie to, že nedochádza k

realizácii riadneho styku otca s maloletou. Podľa súdu prvej inštancie je neprípustné, aby súdom určený styk otca s maloletou neprebehol za obdobie viac ako dvoch rokov ani jedenkrát. Súd prvej inštancie uviedol, že je vždy v najlepšom záujme maloletej, aby mala vybudovaný pozitívny vzťah s obidvomi rodičmi, pričom ten rodič, ktorému bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti nemá voči maloletej väčšie práva ako jeho druhý rodič a nemôže si takýmto spôsobom maloleté dieťa uzurpovať. Práve varianta styku otca s maloletou za prítomnosti matky by bola podľa súdu prvej inštancie v rozpore s najlepším záujmom maloletej pre pretrvávajúce konflikty medzi rodičmi. Preto súd prvej inštancie v predmetnej veci nevidel žiaden dôvod obmedzovať styk otca s maloletou v matkou navrhovanom zmysle a návrh matky zamietol.

1.11 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „CMP“), podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov konania nárok.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu matka maloletej včas odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie podala z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. e), f) a g) zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“).

2.1 Podľa matky maloletej nie je pravdou, že úprava realizácie styku otca s maloletou tak, aby sa realizovala v jej prítomnosti, nie je v záujme maloletej. Je síce podľa nej pravdou, že vzájomná komunikácia medzi ňou a otcom maloletej neprebieha bez problémov. Maloletá podľa nej v súčasnosti nie je pripravená tráviť čas výlučne v prítomnosti svojho otca, pretože jej otec dlhodobo nejavil záujem o styk s maloletou, v čoho dôsledku ho maloletá nepovažuje za blízku osobu a nemá k nemu vybudovaný patričný vzťah, pričom k nej má maloletá vybudovaný silný citový vzťah. Ku skutočnosti, že maloletá nemá k svojmu biologickému otcovi vybudovaný pozitívny vzťah prispela podľa matky maloletej aj tá skutočnosť, že maloletá má na svojho otca negatívne spomienky, najmä si spomína na to, že keď mala tri roky, otec ju bil bábikou. K vybudovaniu pozitívneho vzťahu neprispieva podľa matky maloletej ani správanie otca pri návštevách jej bytu za účelom vyzdvihnutia maloletej, pri ktorých na ňu neustále slovne útočí a vyhráža sa privolaním polície. Keď maloletá odmieta odísť s otcom a ona vystúpi na jej obranu, otec maloletej reaguje slovnými útokmi a stále opakuje, že on má nárok na to, aby si maloleť zobral so sebou. Uvedené slovné útoky realizuje bez ohľadu na prítomnosť maloletej. Otec odmieta zobrať do úvahy jej argumentáciu, že maloletá trpí zdravotnými problémami a že nie je vzhľadom na svoj zdravotný stav pripravená na styk s otcom a taktiež odmieta brať ohľad na správanie maloletej, z ktorého je zrejmé, že má strach. Otec trvá na striktnom dodržiavaní rozsudku upravujúceho jeho styk s maloletou bez toho, aby bol podľa matky maloletej ochotný zobrať do úvahy zdravotný stav maloletej.

2.2 Ďalej nie je podľa matky maloletej pravdou, že ona bráni v styku otca s maloletou. Matka maloletej sa vždy v primeranom predstihu pred dňom, kedy sa má realizovať styk otca s maloletou, pokúša pripraviť maloleť na styk s otcom spôsobom primeraným jej veku. Maloletá počas tejto prípravy začne byť podľa nej nepokojná, vyjadruje sa, že má zo svojho biologického otca strach. Podľa matky maloletej sa u maloletej v čase, keď sa blíži termín styku s otcom, opakovane vyskytujú zdravotné problémy prejavujúce sa najmä bolesťami hlavy, bolesťami brucha, psychickým nekludom, občas aj pomočovaním. Matka maloletej v odvolaní ďalej poukázala na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie vykonal výsluch maloletej realizovaný bez prítomnosti strán konania, iba v prítomnosti kolíznej opatrovníčky. Matka maloletej mala za to, že predmetný výsluch maloletej O. P. obsahuje viacero nedostatkov, ktoré majú rozhodujúci vplyv na zistenie podstatných skutočností pre náležité zistenie skutkového stavu v tomto súdnom konaní. Podľa matky maloletej uvedený výsluch obsahoval navádzajúce otázky; boli kladené dve otázky za sebou, maloletej nebol poskytnutý dostatočný priestor na odpoveď. K uvedeným nedostatkom výsluchu maloletej sa matka maloletej podrobne vyjadrila aj vo vyjadrení zo dňa 18.11.2019. Ako najviac problematická sa jej javí pasáž, kde maloletá odpovedá na otázky súdu týkajúce sa dôvodov, prečo nechce odísť s otcom. Nie je podľa matky maloletej pravdou, že maloletá predtým samostatne uviedla skutočnosti, ktoré boli obsahom namietanej pasáže výsluchu. Matka maloletej mala preto zato, že ňou vytýkané nedostatky výsluchu maloletej majú podstatný vplyv na riadne zistenie skutkového stavu v súdnom konaní, pričom z tohto dôvodu mali priamy vplyv na rozhodnutie súdu.

2.3 Matka maloletej v odvolaní ďalej poukázala na to, že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhnutý dôkaz, ktorým bolo znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej psychiatrie za účelom posúdenia, či maloletá je dostatočne pripravená na styk s otcom bez jej prítomnosti. Súd prvej inštancie odmietnutie vykonania uvedeného dôkazu odôvodnil tým, že pre tak malé dieťa nie je príjemné takéto vyšetrenie. Matka maloletej mala zato, že takéto vyšetrenie znalcom z odboru detskej psychiatrie v primerane zariadenej ambulancii nie je pre dieťa nepríjemnejšie ako výsluch realizovaný v prostredí súdu spôsobom, ktorý opísala vyššie.

2.4 Matka maloletej v závere odvolania konštatovala, že maloletá nie je v súčasnosti pripravená tráviť čas výlučne v prítomnosti svojho otca bez toho, aby sa v jej blízkosti nachádzala jej matka, ktorá pre maloletú predstavuje istotu. Taktiež mala matka maloletej za to, že zistenia obsiahnuté v znaleckom posudku vyhotovenom pred viac ako tromi rokmi, a tiež výsluch maloletej vzhľadom na jeho nedostatky, nemožno považovať za relevantný a aktuálny podklad na rozhodnutie súdu.

3. Otec maloletej sa k odvolaniu vyjadril, pričom uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje vo výroku za vecne správny, zákonný a spravodlivý. Mal za to, že súd prvej inštancie správne a v súlade so zákonom rozhodol tak, že návrh matky na zmenu úpravy styku s maloletou zamietol. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie podľa neho nepochybne vyplynulo, že neexistuje žiaden dôvod obmedzovať jeho styk ako otca s maloletou G., pričom mal za to, že súd prvej inštancie správne uviedol, že je vždy v najlepšom záujme maloletej, aby mala vybudovaný pozitívny vzťah s obidvomi rodičmi, pričom ten rodič, ktorému bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti nemá voči maloletej väčšie práva ako jeho druhý rodič a nemôže si takýmto spôsobom maloleté dieťa uzurpovať. S poukazom na uvedené navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdil.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

5. Podľa § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

5.1 Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5.2 Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

5.3 Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5.4 Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že sa v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj s jeho dôvodmi a na tieto v plnom rozsahu poukazuje. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletou G. na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, pričom prihliadol na záujem maloletej a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom.

7. Zo spisu odvolací súd zistil, že naposledy bol styk otca s maloletou upravený rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/130/2016-178, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.08.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14CoP/38/2017-213 zo dňa 18. 07. 2017, a to na každý nepárny týždeň v mesiaci v sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletú prevezme pred bytom matky a matke ju taktiež pred jej bytom odovzdá, pričom matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ju.

8. V priebehu prvoinstančného konania súd prvej inštancie vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie (na uvedenú skutočnosť poukázala aj matka maloletej vo svojom odvolaní) výsluchom účastníkov

konania (otca, matky a maloletej) a oboznámil sa aj s lekáorskými správami MUDr. Boldižárovej, správou materskej školy, správou zdravotnej poisťovne Dôvera, a.s., správou MUDr. Krnáčovej, správou kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, s sms komunikáciou medzi rodičmi, s poznámkami matky z priebehu styku, zvukovými nahrávkami otca z priebehu styku a oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 7P/130/2016, sp. zn. 12Em/1/2017 a sp. zn. 10 Em/1/2018. Maloletá na výsluchu vykonanom súdom prvej inštancie dňa 07.10.2019 na viaceré otázky odpovedala, že s otcom by išla aj samostatne na „výlet“, ak by ju matka pustila.

9. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že je v záujme maloletej stretávať sa s oboma rodičmi, mať k nim vytvorený blízky citový vzťah a vybudovanú dôveru, nakoľko prítomnosť tak matky ako aj otca je v živote maloletej dôležitá pre jej zdravý vývoj. Pokiaľ ide o správanie otca k maloletej, neboli preukázané také negatívne postoje otca k maloletej G., ktoré by odôvodňovali obmedzenie úpravy styku prítomnosťou matky. Dieťa vo veku šiestich rokov je dostatočne vyspelé na to, aby dokázalo tráviť čas s druhým rodičom osamote, nakoľko v tomto veku navštevuje škôlku, kde trávi bez prítomnosti rodičov približne osem hodín denne. Dokonca je v tomto veku bežnou praxou, že dieťa strávi noc u starých rodičov, resp. deti vo veku od piatich rokov môžu absolvovať školu v prírode, kde trávajú viac dní bez rodičov v cudzom prostredí, preto je odvolací súd toho názoru, že úprava styku v intervale osem hodín každý nepárny týždeň v mesiaci v sobotu, strávených u otca, bez prítomnosti matky, žiadnym spôsobom nie je v rozpore so záujmom maloletej a zodpovedá jej dosiahnutému stupňu vývoja.

10. Za tejto situácie súd prvej inštancie následne správne rozhodol o zamietnutí návrhu matky maloletej na zmenu úpravy styku otca s maloletou, ktorá navrhla, aby pri nezmenenom rozsahu prebiehal styk otca s maloletou za jej prítomnosti.

11. Pokiaľ matka maloletej v odvolaní namietala nevykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru detskej psychiatrie, odvolací súd uvádza, že v konaní pred súdom prvej inštancie (tak ako bolo vyššie uvedené, pričom matka to sama v odvolaní uviedla) bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého bol vytvorený dostatočný skutkový podklad na rozhodnutie vo veci, preto nemožno postup súdu prvej inštancie, v rámci ktorého nenariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej psychiatrie, považovať za nedostatočný. Súd prvej inštancie vo veci vykonal riadne a rozsiahle dokazovanie, s vykonanými dôkazmi sa vysporiadal v zmysle ust. § 191 CSP a nevykonanie dôkazu znaleckým posudkom v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne odôvodnil, preto nemožno považovať postup súdu prvej inštancie súvisiaci s vykonaným dokazovaním za nesprávny a rozporný s ustálenou judikatúrou. Znalecký posudok je iba jedným z možných dôkazných prostriedkov, ktorého vykonanie nemá prednosť pred inými vykonanými dôkazmi, pričom navrhované znalecké dokazovanie bolo v danej veci s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti nadbytočné, keďže tvrdené skutočnosti týkajúce sa strachu maloletej z otca bolo možné overiť aj vykonaním iného dôkazu - výsluchu maloletej. Zo znenia ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP vyplýva, že dôvod na odvolanie v zmysle uvedeného ustanovenia nie je daný v prípade každého nevykonania navrhnutých dôkazov, ale len v tom prípade, ak súd prvej inštancie nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, čo nie je tento prípad.

12. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že úloha obidvoch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná. Záujmom maloletého dieťaťa nepochybne je, aby rodičia uznávali navzájom úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa, pretože výchova a starostlivosť o maloleté dieťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese výchovy maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Aj po rozpade rodiny s maloletým dieťaťom sú obaja rodičia nielen povinní ale aj oprávnení podieľať sa na výchove dieťaťa, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozbaveniu rodičovských práv niektorého z rodičov, preto nie je dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, sa s dieťaťom nestretával, resp. aby sa s ním stretával v obmedzenom rozsahu.

13. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že by bolo vhodné, aby rodičia maloletej G. v záujme maloletej, nezaťahovali maloletú do svojich vzájomných konfliktov, pretože existujúca nevraživosť medzi rodičmi, môže mať na maloletú G. nepriaznivý vplyv. V uvedenej súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že nie len súd má konať v záujme maloletej, ale predovšetkým tak majú konať jej rodičia, preto je nevyhnutné, aby sa v jej prítomnosti navzájom neosočovali a nevytvárali tým napätie, ktoré nepriaznivo vplyva na maloletú, pretože len v tom prípade môže styk upravený súdom prebiehať v záujme maloletej.

14. Po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. V predmetnej veci nedošlo k takej zmene pomerov ako predpokladá ust. § 26 Zákona o rodine a preto odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).